

Lähettilä: tomi.lampinen@hamina.fi
Vastanottaja: [Valtiovarainministerio VM](#)
Kopio: [kirjaamo@hamina.fi](#)
Aihe: Haminan lausunto,, Maakuntien digi-yhtenäis[ohjaus]politiikka ja sen toimeenpanosuunnitelma vuosille 2018-2022
Päivämäärä: tiistai 15. toukokuuta 2018 15.28.23
Liitteet: [Digi-yhtenäispolitiikkalausunto_Kymenlaakso20180514.docx](#)
Tärkeys: Suuri

Hei,

Viestin liitteenä Haminan kaupungin lausunto maakuntien digi-yhtenäispolitiikasta ja sen toimeenpanosuunnitelmasta vuosille 2018-2022. Tämä lausunto on laadittu Kymenlaakson maakunnan tietohallinto- ja ICT-valmistelutyöryhmässä.

Terveisin,
Tomi Lampinen
puh. 0401991661
ICT-päällikkö
Haminan kaupunki

Kymenlaakson lausunto maakuntien digi-yhtenäis[ohjaus]politiikkaluonnoksesta

Lausunnon laatijoina Kymenlaakson Tietohallinto- ja ICT -valmistelutyöryhmän jäsenet:

Sirpa Mäntynen, tietohallintojohtaja, Kouvolan kaupunki, työryhmän puheenjohtaja

Matti Ahola, tietohallintojohtaja, Carea

Tomi Lampinen, ICT-päällikkö, Haminan kaupunki

Vesa Leinonen, viestipäällikkö, Kymenlaakson pelastuslaitos

Pietu Mänttari, talousjohtaja, Kotkan kaupunki

Olli Vilen, hallintojohtaja, Pyhtään kunta

Tarja Nousiainen, projektipäällikkö, tietohallinto ja ICT, Kymenlaakson Liitto, työryhmän sihteeri

Yleistä

Dokumentissa on jonkin verran toistoa etenkin yhteenvedossa ja johdannossa. Yhteenvedo- tai johdanto-osiossa kannattaisi kuvata myös: käsittelyssä olevat lakiehdotukset, valtioneuvoston periaatepäätös 28.6.2017 ja muut ohjausmekanismit. Koko dokumentin luettavuuden näkökulmasta lauserakenteiden yksinkertaistamiseen ja kielen selkeyteen pitää kiinnittää huomioita (esimerkkinä sivulla 18 viimeinen kappale).

Lausunnolla oleva politiikkaluonnos kuvaa ohjausvallan vahvasti valtiolle. Dokumentissa maakuntien rooli tuodaan esiin ja maakunnille on tiekartassa vastuita. Tässä mallissa valtaa käyttävä taho on hyvin kaukana varsinaisesta tuotannosta. Riskinä voidaan nähdä se, että osallistamisen menettelyt ja yhteistyörakenteet ovat vielä sopimatta. Poliitikasta ja dokumentista vahvan tekee myös se, että siinä on hyvin pitkälle viety toimenpidesuunnitelma, jossa toimenpiteet sisältävät myös ohjauksen näkökulmasta säädösmuutosten valmistelun. Yhtenäispolitiikan (ohjauspolitiikan) valmistelu vaiheessa, jossa moni lainsäädännöllinen asia on kesken, aiheuttaa merkittäviä riskejä. Riskinä voidaan pitää tiekartassa olevia isoja toimenpidekokonaisuuksia, joilta kuitenkin puuttuvat hyötyanalyysit tai resurssisuunnitelmat.

Suunnitelma painottaa kustannussäästöjä ja asiakaslähtöisyyttä, mutta siihen tulee lisätä innovaationäkökulma. On vaara, että etäällä tuotannosta tapahtuva vallan käyttö optimoi kustannuksia hierarkiassa ylhäältä alaspäin, vaikka innovaatiot usein syntyvät juuri tuotannossa.

Maakunnat eivät ole identtisiä, joten myös maakuntakohtaisten digitaalisten ratkaisujen mahdollistaminen on huomioitava. Yhtenäisohjauksella ei pidä estää yksittäisen maakunnan digikehittämistä, jos maakunta tarvitsee nopeampaa ratkaisua. Kehittämisen keskittämällä on etuja, mutta kehittämisen ja ohjauksen vieminen kauas tuotannosta tai järjestämisestä estää tai hankaloittaa paikallisten ketterien kokeilujen toteuttamisen. Kuntien näkökulmasta tällä voi olla myös elinkeinopoliittisia vaikutuksia.

Asukkaiden ja asiakkaiden asuinympäristönä on kunnat. Asiakasvision painopisteet ja päämäärät olisivat paremmin saavutettavissa, jos kunnat olisi huomioitu yhteistyöverkostossa vahvemmin. Kuntien vahvempi rooli palveluiden digitalisoinnissa pitäisi huomioida yhtenäispolitiikassa jo siitäkin syystä, että ohjausroolin ja ohjausvallan siirtyminen näin vahvasti valtiolle arvioidaan vaikuttavan kuntien valtionosuuksia vähentävästi. Liitteessä 4: toimijoiden vastuumatriisi kunnat ovat RACI mallin mukaisesti yhtä I roolia lukuun ottamatta C – roolissa.

Toimenpiteet jakaantuvat kolmeen kokonaisuuteen, joilla digitalisaatiota on tarkoitus edistää. Toimenpiteet ovat kuitenkin enemmän ohjaamisen tavoitteita kuin digitalisaation tavoitteita.

Maakuntien digi-yhtenäis[ohjaus]politiikka ja sen toimeenpanosuunnitelma vuosille 2018-2022 on päärakenteiltaan valmis ja riittävän yksityiskohtainen. Sitä tulee täydentää näkökulmilla, jotka huo-

mioivat ympäristössä vaikuttavan dynamiikan. Siihen tulee lisätä suunnitelma ohjausmallin vaiheittaisesta pilotoinnista, erityisesti ohjausvaltaa käyttävän tahon, maakunnan ja sen tuotantoyksöiden vuorovaikutteisen hallintamallin arvioinnista ja jossa arvioidaan suunnitelman toimivuutta asetettujen tavoitteiden (esim. kustannussäästöt, asiakaslähtöisyys) suhteen. Maakuntien digi-yhtenäis[ohjaus]politiikkaa ja sen toimeenpanosuunnitelmaa päivitetään ja kehitetään käytännön kokemusten kautta vuosia kestävästä iteratiivisesta oppimisesta.